

## คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ หรือไม่

ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของ นายนคร ดวงแก้ว และนายสุบรรณ สาระพันธ์ จำเลยในคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ. ๒๓๐๕/๒๕๕๒ มายังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และต้องด้วยมาตรา ๖ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ได้ความว่า พนักงานอัยการจังหวัดแพร่ เป็นโจทก์ฟ้อง นายนคร ดวงแก้ว ที่ ๑ และนายสุบรรณ สาระพันธ์ ที่ ๒ เป็นจำเลย ความผิดฐาน ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ (เฮโรอีน) หนัก ๔๕.๘ กรัม คำนวณเป็นปริมาณเฮโรอีน ไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์หนัก ๓๖.๕ กรัม ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยมิได้รับอนุญาต ศาลจังหวัดแพร่ มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ ว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง จำคุกคนละ ๑๕ ปี จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ จำคุกคนละ ๑๐ ปี บวกโทษจำคุก ๗ เดือน ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งรอการลงโทษไว้ในคดีอาญาหมายเลขแดง ที่ ๔๔๘/๒๕๓๕ ของศาลจังหวัดอำนาจเจริญ เข้ากับโทษในคดีนี้ รวมจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๑๐ ปี ๗ เดือน และริบเฮโรอีนของกลางที่เหลือจากการตรวจพิสูจน์

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ว่า ในชั้นพิจารณาจำเลยให้การรับสารภาพว่า ร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อเสพเท่านั้น มิได้มีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดฐานมียาเสพติดของกลางไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย โดยอาศัยคำให้การรับสารภาพของจำเลยในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน ซึ่งจำเลยให้การแต่เพียงว่า ซื้อยาเสพติดของกลางเพื่อนำมาเสพและแบ่งขายให้กับเพื่อน ซึ่งติดยาเสพติดของกลางด้วยเท่านั้น รวมทั้งอาศัยการรับฟังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นผู้จับกุมและเป็นพนักงานสอบสวน และพยานโจทก์ซึ่งให้การได้ความคล้ายคลึงกัน

เพียงว่า สอบถามจำเลยทั้งสองแล้ว จำเลยทั้งสองรับว่า ซีโอโรอินของกลางเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท เพื่อจะนำไปเสพและจำหน่ายให้แก่พรรคพวกที่ติดยาเสพติดเท่านั้น การลงโทษจำเลยว่า กระทำความผิดฐานมียาเสพติดของกลางเพื่อจำหน่าย โดยรับฟังมาดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยเหตุผล

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ยี่สิบกรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นข้อสันนิษฐานโดยเด็ดขาด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันมีเฮโรอินซึ่งจำนวนเป็นสารบริสุทธิ์หนักถึง ๓๖.๕ กรัม ไว้ในครอบครองเช่นนี้ จึงถือได้ว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันมีเฮโรอินดังกล่าวไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้ว จำเลยทั้งสองจะอ้างหรือนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวหาได้ไม่ จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้นพิพากษายืน

จำเลยทั้งสองฎีกาว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ใช้บังคับกับจำเลยทั้งสองไม่ได้ตามมาตรา ๖ อีกทั้งโจทก์ก็ไม่มีพยานผู้ใดเห็นว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันจำหน่ายเฮโรอินแม้จำเลยทั้งสองรับสารภาพในชั้นสอบสวน แต่ในชั้นศาลได้ให้การปฏิเสธ เป็นภาระหน้าที่ของโจทก์ที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาสืบพิสูจน์ให้เห็นความผิดของจำเลยทั้งสอง

ศาลฎีกาเห็นว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ยกบทบัญญัติพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาใช้เป็นหลักในการวินิจฉัยชี้ขาดคดี ที่จำเลยฎีกาโต้แย้งว่า บทกฎหมายดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ เป็นกรณีมีข้อโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับคดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของจำเลยเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” บทบัญญัติดังกล่าวหมายถึง ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกกล่าวหา หรือถูกฟ้องว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาชญาฐานใดฐานหนึ่ง และผู้นั้นอ้างว่าตนมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ตามที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องนั้น ก็จะได้รับประโยชน์จากบทบัญญัตินี้โดยให้สันนิษฐานว่าผู้นั้นยังมีใช่ ผู้กระทำความผิด จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด สำหรับ กรณีของผู้ร้องได้ความว่าผู้ร้องรับสารภาพว่าเป็นผู้กระทำความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ (เฮโรอีน) ไว้ในครอบครองเพื่อเสพเป็นสารบริสุทธิ์หนักถึง ๓๖.๕ กรัม ซึ่งเป็นความผิดตามพระราช บัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๖ อยู่แล้ว ผู้ร้องหาได้ปฏิเสธว่ามีใช่ผู้ครอบครอง ยาเสพติดไม่ ข้อสันนิษฐานตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ ไม่อาจนำมาใช้แก่ผู้ร้องในกรณีนี้ ส่วนพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ จำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ ตั้งแต่ยี่สิบกรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย” เป็นบท บัญญัติในลักษณะที่ต้องการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครอง หากยาเสพติดของกลางนั้นมีปริมาณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่ ๒๐ กรัมขึ้นไปก็ต้องได้รับโทษเช่นเดียวกับ ผู้ที่มียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามมาตรา ๖๖ ด้วยบทจึงใช้คำว่า “ให้ถือว่า” อันเป็นข้อสันนิษฐานโดยเด็ดขาดที่ไม่อาจนำสืบหักล้างให้เห็นเป็นอย่างอื่นได้ และข้อสันนิษฐาน โดยเด็ดขาดดังกล่าวเมื่อผู้ร้องรับสารภาพว่า มีเฮโรอีนของกลางเป็นสารบริสุทธิ์หนักถึง ๓๖.๕ กรัม ซึ่งเกินกว่า ๒๐ กรัม ต้องด้วยข้อสันนิษฐานโดยเด็ดขาดว่าผู้ร้องมีเฮโรอีนของกลางไว้เพื่อจำหน่ายเช่นนี้ โจทก์จึงไม่จำเป็นต้องมีพยานมาสืบว่าผู้ร้องมีเฮโรอีนของกลางไว้เพื่อจำหน่ายจริงหรือไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ